

11.01.2021

Asia/26

§ 28

Valtuutettu Ville Jalovaaran toivomusponsi mahdollisuuksista yhteistyöhön kaupungin oman palvelutuotannon lisäksi alueen muiden toimijoiden ja yhteisöjen kanssa

HEL 2020-001165 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 29.1.2020 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hyväksyessään SDP:n valtuustoryhmän ryhmäaloitteen myönteisen erityiskohtelun rahoituksen laajentamisesta kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Ville Jalovaaran ehdottaman toivomusponnen: ”Hyväksyessään päätöksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että tehokkuuden ja vaikuttavuuden takaamiseksi selvitetään mahdollisuudet yhteistyöhön kaupungin oman palvelutuotannon lisäksi myös alueen muiden toimijoiden ja yhteisöjen kanssa.”

Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan, kaupunkiympäristölautakunnan, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoihin viitaten, että kaikilla toimialoilla tehdään yhteistyötä alueen toimijoiden ja yhteisöjen kanssa esimerkiksi

palvelutoiminnassa, suunnitteluhankkeissa ja erillishankkeissa. Myönteisen erityiskohtelun rahoitus on toimialoilla kohdennettu pääosin henkilöstöresurssien lisäämiseen.

Kaupunkiyhteisen strategiahankkeen Mukana-ohjelman kohdealueilla alueellisten palvelujen toteuttamisessa ovat mukana järjestöt ja yhdistykset. Yhteistyötä tehdään esimerkiksi urheiluseurojen, kulttuurialan toimijoiden sekä kolmannen sektorin palvelutuottajien kanssa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla tehdään tiivistä yhteistyötä ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on vuoden 2020 sitovana tavoitteena Me ja muut -hanke, jossa kartoitetaan toimialan palveluiden toimijakenttää luoden toimintaperiaatteet ja mallin yhteistyölle toimialan palveluiden ekosysteemin kanssa. Kaupunkiympäristön toimialalla tehdään yhteistyötä paikallistoimijoiden kanssa visio- ja suunnitteluhankkeissa, alueellisissa kehittämishankkeissa sekä kaupunki-uudistusalueiden kehittämisessä. Sosiaali- ja terveystoimialalla yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa tehdään monissa eri ikä- ja väestöryhmille suunnatuissa palveluissa. Sosiaali- ja terveystoimialan perhe- ja sosiaalipalveluissa on aloittanut syksyllä 2020 järjestökoordinaattori, jonka tehtävänä on vahvistaa järjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä.

Yhteistyötä alueiden toimijoiden ja yhteisöjen kanssa tehdään laajasti ja yhteistyötä myös kehitetään aktiivisesti toimialoilla ja niiden erilaisissa palveluissa.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Pöytäkirjan ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 05.05.2020 § 258

HEL 2020-001165 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunkistrategian yhtenä tavoitteena on Helsingin alueiden välisen eriytymisen väheneminen ja kaupunginosien välisten hyvinvointierojen kaventuminen. Kaupunkiympäristön toimiala osallistuu sellaisten kaupunkiuudistusalueiden kehittämistoimien suunnitteluun ja toteutukseen, joiden tavoitteena on saada aikaan positiivista kehitystä esimerkiksi täydennysrakentamisen ja kaupunkiympäristön uudistamisen avulla ja vaikuttaa sitä kautta alueiden välisen eriytymisen ehkäisemiseen. Kaupunkiympäristön toimiala on tunnistanut vuonna 2018 yhdeksä kaupunginkanslian kanssa Helsingissä kaupunkiuudistusalueita, joiden kehittämiseen tulee erityisesti panostaa tulevina vuosina. Alueet ovat Mellunkylä, Malmi sekä Kannelmäki-Malminkartano. Lisäksi Meri-Rastila ja Jakomäki vaativat edelleen huomiota.

Osana kaupunkikehittämisen prosesseja huomioidaan alueellinen yhteistyö myös kaupungin ulkopuolisten toimijoiden ja yhteisöjen kanssa. Tämän lisäksi kaupungilla on strategialähtöisiä kärkihankkeita kohdenetumman osallisuuden ja yhteistyön toteuttamiseen. Kaupunkiuudistusalueista esimerkiksi Malmin keskustan kehittäminen on käynnistetty laajan yhteistyöverkoston kautta, jossa on ollut kaupungin toimijoiden lisäksi mukana esimerkiksi valtion ja seudun toimijoita, tutkimuslaitoksia sekä paikallisia osallisia, kuten asukkaita, kiinteistönomistajia, maanomistajia ja yrityksiä. Kaupunkiympäristölautakunnassa 3.3.2020 hyväksytyssä Malmin keskustavisiossa todetaan, että Malmin keskustan suuri kehittämiskokonaisuus tulee tehdä laajan ja koordinoitun yhteistyön kautta. Mellunkylässä kaupunki tekee säännöllistä yhteistyötä Vetoa ja Voimaa Mellunkylään -yhteistoimintaryhmän kanssa. Vetoa ja Voimaa Mellunkylään on yli 20 vuotta toiminut yhteisö, johon kuuluu paikallisia asukkaita, yrittäjiä ja järjestöjä ja on vuoden 2013 demokraatiopilotti. Yhteistoimintaryhmässä sekä sen järjestämissä aluefoorumi-asukastilaisuuksissa käsitellään alueen ajankohtaisia asioita ja kehittämistarpeita. Toimintaan ja tilaisuuksiin osallistuu aktiivisesti monipuolinen joukko kaupungin henkilöstöä kaikilta kaupungin toimialoilta sekä kaupunginkansliasta. Myös Meri-Rastilan suunnittelutyössä on korostettu osallistumista esimerkiksi asukkaiden, taloyhtiöiden ja muiden toimijoiden kanssa.

Paikallisen yhteistyön tarpeet ja toteutus tulee vaikuttavuuden parantamiseksi määritellä alueiden lähtökohdista käsin. Kokemusten pohjalta on todettu, että paikallistoiminnalla voi olla valtava yhteisöllisyyttä ja paikallisidentiteettiä luova potentiaali, joka tukee myös hiljaisten ryhmien tavoittamista. Näiden tavoittaminen on tärkeää, jotta myös erityisryhmien tarpeet tulevat huomioitua. Kokemusten perusteella paikallistoimijoiden kanssa tehtävä yhteistyö on erityisen merkityksellistä laajemmissa visio- ja suunnitteluhankkeissa. Kaupungin pitkäjänteinen ja määrätietoinen työ paikallisen yhteistyön kehittämisessä on tärkeää, mutta vaatii resursseja toteutuakseen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Susa Eräranta, tiimpäällikkö, puhelin: 310 32057
susa.eraranta(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 14.04.2020 § 87

HEL 2020-001165 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon Ville Jalovaaran toivomusponnosta selvittää yhteistyötä eri tahojen kanssa myönteisen erityiskohtelun rahoituksen laajentamisen yhteydessä:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla toteutetaan myönteisen erityiskohtelun rahoitusta varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, lukio-koulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa.

Eri kouluasteilla käytetään erilaisia jakokriteereitä myönteisen erityiskohtelun rahoituksessa. Mallilla on pyritty tukemaan palveluiden tasaroisuuden toteutumista ja tasoittamaan kaupunkirakenteesta johtuvia alueellisia hyvinvointieroja. Myönteisen erityiskohtelun rahaa on vuonna 2020 suomenkielisessä perusopetuksessa 3 345 098 euroa ja ruotsinkielisessä perusopetuksessa 365 000 euroa. Perusopetuksessa rahoituksen jakokriteereinä on aikuisten koulutustaso oppilaaksiottoalueella, keskimääräinen vuositulo asukasta kohden oppilaaksiottoalueella ja vieraskielisten oppilaiden osuus koulun kokonaisoppilasmäärästä. Suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa rahaa on 1 300 000 euroa ja ruotsinkielisessä 67 400 euroa. Varhaiskasvatuksessa pääosa määrärahoista on jaettu perusopetuksen kriteereillä. Suomenkielisissä lukioiden myönteisen erityiskohtelun rahaa on yhteensä 317 000 euroa. Lukiokoulutuksessa kriteerinä on lukioiden vieraskielisten opiskelijoiden

suhteellinen määrä. Stadin ammatti- ja aikuisopistossa myönteisen erityiskohtelun raha on vuonna 2020 yhteensä 564 000 euroa. Ammatillisessa koulutuksessa määräraha on käytetty heikolla keskiarvolla opintonsa aloittavien, erityistä tukea tarvitsevien ja maahanmuuttajien opetuksen tukemiseen palkkaamalla muun muassa S2-opettajia ja työelämäpedagogeja.

Myönteisen erityiskohtelun vaikuttavuudesta Helsingin kaupungin perusopetuksessa on tehty tutkimuksia. Positiivisen diskriminaation määrärahan on todettu vähentäneen koulupudokkuutta toisen asteen opintoihin siirryttäessä (Silliman 2017). Lisäksi Tarkastusvirasto (2019) on arvioinut perusopetuksen alueellista tasa-arvoisuutta. Arvioinnissa tarkasteltiin myös perusopetuksen tukitoimien eli positiivisen diskriminaation määrärahan vaikuttavuutta ja todettiin, että rahan käytöllä oli myönteisiä vaikutuksia. Määrärahalla oli mm. saatu lisättyä pienryhmäopetusta ja oppimisen tukea, mahdollistettu joustavia opetusratkaisuja, vahvistettu oppijoiden positiivisia oppimiskokemuksia, hankittu monipuolisia opetusvälineitä ja palkattu lisää henkilökuntaa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla tehdään tiivistä yhteistyötä sekä kaupungin sisäisesti että ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Mukanaohjelmassa kaupungin toimialat kumppaneineen etsivät ratkaisuja ja kohdistavat toimia ja rahoitusta nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Hankkeessa vahvistetaan nykyisiä palveluja ja kehitetään uusia innovaatioita syrjäytymisen juurisyihin pureutuen ja erityisesti asuinalueilla, joilla on tarvetta erityiskohtelulle ja tuelle. Ohjelman kohdealueilla kehitetään alueellisia palveluita yhteistyössä järjestöjen ja yhdistysten kanssa. Jotta lapsille saataisiin lisättyä mielekkäitä vapaa-ajan mahdollisuuksia, tehdään ohjelmassa tiivistä yhteistyötä mm. urheiluseurojen, kulttuurialan toimijoiden ja kolmannen sektorin palveluntuottajien kanssa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla nähdään, että tehokkuuden ja vaikuttavuuden takaamiseksi on tärkeää selvittää yhteistyön mahdollisuuksia kaupungin toimialojen ja alueen muiden toimijoiden kanssa. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa toivomusponnessa esitettyä selvityksen tekemistä yhteistyölle eri tahojen kanssa myönteisen erityiskohtelun rahoituksen laajentamisen yhteydessä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Heidi Halkilahti, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 22889
heidi.halkilahti(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 31.03.2020 § 57

HEL 2020-001165 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää toivomuspontta kannatettavana. Vuoden 2020 sitovana tavoitteena (Me ja muut -hanke) kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala kartoittaa toimialansa palveluiden toimijakenttää luoden toimintaperiaatteet ja mallin yhteistyölle toimialan palveluiden ekosysteemin kanssa. Me ja muut -hankkeen osana selvitetään toimialan palveluiden ohjauskeinot suunnata tarvittaessa palveluiden toimijakentän toimintaa myönteisen erilliskohtelun mallin mukaisesti.

Eriarvoisuuden vähentäminen ja eriytymisen hillitseminen asetetaan kestäväen kasvun turvaamisen elinehdoksi Helsingin kaupunkistrategiassa 2017–2021. Kaupunkistrategiassa todetaan, että ”hyvinvointieuroja ja eriytymiskehitystä sekä niihin kohdistuvia toimenpiteitä toteutetaan ja seurataan kaupunkitasoisena kokonaisuutena.”

Kirjastopalvelukokonaisuus ja nuorisopalvelukokonaisuus aloittivat vuonna 2020 lisämäärärahojen avulla kokeiluja omien palvelujensa vahvistamiseksi myönteisen erityiskohtelun kohdealueilla.

Vuoden 2020 talousarvioehdotuksessa kohdennettiin kirjastolle myönteisen erityiskohtelun kokeilun toteuttamiseen 250 000 euroa. Lisämäärärahalla varmistetaan kokeilualueilla etenkin lasten kirjastopalvelujen resurssit. Maahanmuuttajavaltaisilla alueilla parannetaan digiopastuksen edellytyksiä.

Nuorisopalveluille talousarvioehdotuksessa osoitettiin lisärahoitusta niiden alueiden palvelujen vahvistamiseen, joilla on suuri palvelutarve. Lisäksi nuorisopalvelut soveltaa omassa palvelusuunnittelussaan ja toimintojen resursoinnissaan myönteisen erityiskohtelun mallia. Malli on kehitetty yhdessä kaupunginkanslian kaupunkitutkimus ja -tilastot -yksikön kanssa. Mallissa kaupungin alueita tarkastellaan neljää muuttujaa hyödyntäen. Muuttajat ovat ulkomaalaistaustaisuus, pienituloisuus, yksinhuoltajuus ja vanhempien pääasiallinen toiminta. Lisäksi vuoden 2020 aikana nuorisopalvelut vakiinnuttavat kulttuurisen nuorisotyön toimintojen alueellistamisen myönteisen erityiskohtelun mallin mukaan.

Eriarvoisuuden vähentäminen on myös yksi Helsingin hyvinvointisuunnitelman 2019–2021 painopisteistä. Kaupunkistrategiakaudella 2017–2021 toteutettavassa Mukana-ohjelmassa kaupungin toimialat kumppaneineen etsivät ratkaisuja nuorten syrjäytymishaasteeseen. Hankkeessa vahvistetaan nykyisiä palveluja ja kehitetään uusia innovaatioita

11.01.2021

syрjäytymisen juurisyihin pureutuen ja erityisesti asuinalueilla, joilla on tarvetta erityiskohtelulle ja tuelle.

Kulttuurin ja vapaa-ajan palveluverkkosuunnittelulla tuetaan kaupunkiyhteistä eriarvoisuutta vähentävää työtä. Palveluverkon suunnittelussa ja sitä ohjaavassa tarveharkinnassa tunnistetaan eriarvoisuuteen liittyviä ilmiöitä, kuten alueiden välisiä sosioekonomisia ja väestörakenteellisia eroja sekä erilaisia osallistumisen esteitä. Yhtenä tavoitteena on suunnata suunnittelussa resursseja niille alueille ja sellaisiin toimenpiteisiin, joilla voidaan tehokkaasti ja vaikuttavasti vähentää kaupunkilaisten välistä eriarvoisuutta. Kaupungin tehtävä on huolehtia siitä, että myös heikommassa asemassa olevat pääsevät osallistumaan. (Kulttuurin ja vapaa-ajan palveluverkon suunnitteluperiaatteet, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 14.1.2020, § 3)

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Inari Penttilä, kehittämisasiantuntija, puhelin: 310 21606
inari.penttila(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566